

ABSTRACT

Krysryna Rezvorovych, Daniela Golubeva. Human anatomical materials: civil and legal aspect. In this work, the author analyzes the concept of human anatomical materials from the point of view of civil law, examines the problem of defining them as objects of civil rights and legal relations, updates the issue of concluding a contract on the provision of medical services for transplantation, and also provides authoritative views of scientists on the issue of types of contracts on the provision of medical services for transplantation. As a result of the study, the author made conclusions on determining the place of human anatomical materials in the system of civil law objects, as well as on the procedure for concluding a contract on the provision of medical services for transplantation and its types depending on the types of donation, the most probable ways to solve the problems analyzed in the article were proposed.

For the most part, the author emphasized the need to amend Article 1 of the Civil Code of Ukraine in terms of the personal nature of non-property relations, so that human anatomical materials as non-property goods are considered as objects of civil rights. Based on this, there is a need to create an effective mechanism for regulating civil legal relations in the field of transplantology through a specific civil law contract - a contract on the provision of medical services in the form of transplantation, which is explored further in the article. Such a reform of the civil legislation of Ukraine will have a beneficial effect on the entire system of civil law.

Keywords: *human anatomical materials, transplantation, donation, civil law regulation, object of civil rights and legal relations, thing, civil law contract, contract on the provision of medical services for transplantation, donation contract, transplantation contract, medical services.*

УДК 342.951:351.82

DOI: 10.31733/2078-3566-2023-3-167-172

Андрій СОБАКАРЬ[©]

доктор юридичних наук, професор
(Дніпропетровський державний університет
внутрішніх справ, м. Дніпро, Україна)

Тетяна ДЖЕНЧАКО[©]

кандидат юридичних наук,
адвокат
(м. Дніпро, Україна)

**АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОФІЛАКТИКИ
ПРАВОПОРУШЕНЬ НА ТРАНСПОРТІ**

На підставі аналізу чинного законодавства, наявних наукових, публіцистичних та методичних джерел, у тому числі зарубіжного досвіду, з'ясовано сутність та значення адміністративно-правової профілактики транспортних правопорушень. Наголошено на необхідності визнання транспортного травматизму як пріоритетного об'єкта адміністративно-правової профілактики, що є сукупністю заходів соціального, правового, організаційного, інформаційного та іншого характеру, спрямованих на виявлення та усунення причин та умов, що сприяють транспортній аварійності, а також надання виховного впливу на учасників руху з метою недопущення скоєння ними протиправних вчинків під час переміщення різними видами транспорту.

Сутність адміністративно-правової профілактики транспортних правопорушень розкривається через виконання нею певного набору функцій та реалізації, виходячи із цього, відповідних завдань. До функцій такого виду профілактики віднесено запобіжно-регулятивну, охоронну, виховну, ідеологічну та прогностичну функції.

Ключові слова: *адміністративно-правова профілактика, адміністративно-правове регулювання, транспорт, транспортна аварійність, транспортна пригода, порушення правил безпеки судноплавства, порушення правил дорожнього руху, порушення правил залізничних перевезень, порушення правил морських перевезень, порушення правил безпеки польотів.*

© А. Собакарь, 2023

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-7618-0031>
aasobakar77@ukr.net

© Т. Дженчако, 2023

ORCID iD: <https://orcid.org/0009-0001-1060-6802>
k_appad@dduvs.in.ua

Постановка проблеми. В умовах зростання загроз безпечному руху, збільшення кількості правопорушень на транспорті більше усвідомлюється той факт, що замість застосування важких і безжалюсних покарань за їх скоєння набагато більший ефект і результат дає забезпечення невідворотності відповідальності та їх попередження (профілактика). Остання є важливим інструментом виявлення та усунення (нейтралізації) умов, причин і чинників, котрі сприяють вчиненню транспортних правопорушень, однією з найважливіших форм боротьби з протиправними проявами на транспорті, вихованні учасників транспортних правовідносин у дусі шанобливого ставлення до встановлених правил, норм і стандартів.

Водночас, як не прикро констатувати, заходам адміністративно-правової профілактики правопорушень на транспорті відводиться другорядна роль, що відповідно кореспондує низький рівень її ефективності у боротьбі із цими негативними явищами. Причиною цього є успадкована з радянських часів схильність відводити профілактиці вторинного значення, розглядати її не як первинний елемент загальнодержавної системи забезпечення транспортної безпеки, а згадувати лише після резонансних транспортних пригод чи значних сплесків аварійності.

Як наслідок, відсутність прикладів ефективного адміністративно-правового регулювання цієї сфери суспільних відносин, що можуть служити підґрунтям для розроблення сучасних нормативно-правових актів адміністративно-правової профілактики правопорушень на транспорті, призвело до загального нерозуміння у вітчизняній науковій спільноті важливості наукових досліджень цієї сфери, адже й досі не розв'язано проблему обґрунтування сучасних шляхів удосконалення профілактики транспортних правопорушень, оновлення системи суб'єктів її реалізації, не здійснено науковий пошук іноземного досвіду організації і здійснення профілактики аварійності на транспорті, адаптація якого була б можливою в Україні. З цієї причини вдосконалення теоретико-правових основ профілактики транспортних правопорушень та транспортного травматизму в цілому шляхом здійснення глибоких наукових досліджень набуває особливої актуальності.

Аналіз публікацій, в яких започатковано вирішення цієї проблеми, визначається відсутністю достатньої кількості наукових праць. Питання профілактики правопорушень на транспорті найбільшою мірою досліджені в межах кримінально-правових наук, у той час як профілактику порушень правил, норм і стандартів через призму адміністративного права вивчено недостатньо. Дисертаційні дослідження В. Новікова «Адміністративно-правові основи профілактики порушень правил дорожнього руху України» (Київ, 1996 р.), А. Мілашевича «Проблеми профілактики адміністративних правопорушень на транспорті» (Ірпінь, 2001 р.), М. Веселова «Адміністративно-правова профілактика дитячого дорожньо-транспортного травматизму в Україні» (Київ, 2009 р.), Н. Давидової «Адміністративно-правове забезпечення пропаганди безпеки дорожнього руху в Україні» (Дніпро, 2019 р.), В. Приходька «Адміністративно-правова профілактика транспортних пригод в Україні» (Київ, 2020 р.) є скоріш виключенням з правил. Спеціальних досліджень адміністративно-правового регулювання профілактики правопорушень на транспорті недостатньо.

Мета статті полягає у з'ясуванні сутності та змісту профілактики правопорушень на транспорті, а також висвітленні значення у цьому процесі інструментів адміністративно-правового регулювання.

Виклад основного матеріалу. Серед багатьох заходів, вироблених практикою у напрямі протидії аварійності на транспорті, найбільш простою, ефективною, малозатратною є профілактична діяльність. Водночас, її часто ототожнюють з такими поширеними та доволі схожими явищами як «попередження», «запобігання», «припинення», «превенція» тощо. На цей рахунок, як бачимо, у літературі є різні точки зору. Одні вчені практично ототожнюють ці поняття. Інші відзначають наявність в них певних, часом істотних, змістовних відмінностей. На наше глибоке переконання, слід виходити з аналізу реальної практики превентивної діяльності у всіх її значеннях і напрямках. При цьому наша аргументація полягає в тому, що тисячоліття існування людської цивілізації неодноразово переконували в найнадійності та ефективності засобів протидії різним проявам протиправної поведінки саме профілактичного (превентивного, запобіжного) характеру.

У спеціальній літературі існують різні погляди щодо змісту вказаних понять та їх співвідношення, що свідчить про відсутність методологічно одноманітного підходу до визначення таких термінів. Вони не лише тлумачаться по-різному, але є навіть

діаметрально протилежними.

Безперечно, вивчення окремих аспектів здійснення профілактики, особливості якої вивчаються в різних сферах наукової діяльності, показує, що певні проблеми в науково-дослідній роботі виникають не тільки в ході «відшукування» приватного наукового методу або «уточнення» наукового формулювання, але й під час вживання термінів різних за звучанням і, як вважають вчені, ідентичних за змістом. Тому, щоб уникнути протиріч, вивчаючи теорію і практику протидії транспортній аварійності, необхідно визначитися в єдиному розумінні термінів, які використовуються в наукових роботах. Мова йде про терміни, які найбільш часто живаються в правоохоронній та науковій діяльності, пов'язаних із протидією адміністративним деліктам на транспорті.

Вивчення названих вище правових категорій слід почати з етимологічного аналізу слів як структурних одиниць мови, що служать для найменування цих понять.

В науковому середовищі профілактика розуміється або як етап (частина) попередження, або видається явищем ширшим у порівнянні з попередженням, або профілактика і попередження – це етапи концепції запобігання.

Під профілактикою вчені переважно розуміють діяльність соціального характеру, яка здійснюється державними органами та їх посадовими особами, громадськими організаціями та окремими громадянами, спрямовану на встановлення причин та умов вчинення адміністративних правопорушень, усунення чинників, які створюють передумови для придушення адміністративної деліктності в соціумі та підтримання прав і свобод людини і громадянина [1]. Майже аналогічної думки дотримується О. Негодченко, який під профілактикою правопорушень розуміє діяльність, метою якої є попередження криміногенних наслідків людської діяльності, а також виявлення, вивчення причин та умов, що спричиняють вплив на правопорушення, найчастіше за допомогою примусових заходів, без втручання у сферу конституційних прав і свобод особи [2, с. 215]. В обох визначеннях профілактики правопорушень основний акцент робиться на діяльності спеціально уповноважених суб'єктів, спрямованої на виявлення причин та умов скоєння правопорушень, зниження рівня транспортної аварійності, підвищення свідомості учасників транспортних правовідносин та їх поведінки під час просторового переміщення шляхами країни.

У зв'язку із цим не можна погодитись із С. Сафроновим, який пропонує розглядати профілактичну діяльність у трьох аспектах: 1) попередження правопорушення; 2) запобігання йому; 3) припинення правопорушення. При цьому вчений стверджує, що попередження здійснюється тоді, коли ще не було факту посягання на об'єкт адміністративно-правової чи кримінально-правової охорони, тобто не було самого факту скоєння правопорушення. Запобігання правопорушенню – на стадії готування до нього. Припинення правопорушень здійснюється в період скоєння протиправних дій [3, с. 82-85]. Пояснюється це тим, що припинення правопорушення виступає невід'ємною складовою заходів адміністративного примусу, в той час як профілактичні заходи такого спрямування не мають, вони лише попереджають, запобігають виникненню та скоєнню протиправних вчинків, сприяють встановленню причин та умов збільшення адміністративної «транспортної» деліктності та відповідно транспортної аварійності.

Відтак, слушною вважаємо думку саме тих учених, які профілактику правопорушень розуміють як діяльність з виявлення та усунення причин правопорушень, окремих видів і груп правопорушень, з недопущення завершення правопорушень на різних етапах розвитку протиправної поведінки [4, с. 13].

Зрозуміло, що вести мову про профілактику транспортного травматизму слід через призму профілактики адміністративних деліктів, що вчиняються під час просторового переміщення транспортних засобів, вантажів, пасажирів, пошти, багажу та інших речей, адже стан аварійності на різних видах транспорту в країні прямо залежний від кількості скоєних правопорушень та тяжкості відповідних наслідків.

Окремі вчені визначають профілактику адміністративних правопорушень як взаємодію та взаємозалежність елементів системи, яка, у свою чергу, є багаторівневою та інтегрованою, та яка покликана здійснювати функції щодо боротьби з правопорушеннями [5]. Інші роблять наголос на тому, що профілактика адміністративних правопорушень є методологічно складним явищем, яке характеризується такими ознаками: багаторівневості системи заходів; суб'єктний склад: державні органи, недержавні органи та установи, громадські формування та окремі громадяни; мета: 1) ідентифікація причин адміністративних деліктів задля нейтралізації чинників, які впливають на формування

протиправної діяльності; 2) пошук шляхів, засобів ефективного впливу на потенційного правопорушника [6, с. 145-147].

Цікавою є позиція О. Макаренка, який профілактику правопорушень визначає з точки зору теорії управління, а саме як особливий вид соціального управління (підінститут правоохоронної діяльності), який призначений забезпечити безпеку загальноприйнятих цінностей і який полягає в розробці та здійсненні цілеспрямованих заходів щодо виявлення й усунення причин і умов правопорушень, а також здійснення профілактичного впливу на осіб, схильних до протиправної поведінки [7, с. 119].

Профілактика адміністративних правопорушень, утому числі й на транспорті, є «інтегрованою, багаторівневою взаємодією та взаємозалежністю елементів системи, яка створена для здійснення функцій боротьби із протиправними вчинками» [8; 9, с. 226].

Значущість застосування адміністративно-профілактичних засобів, як слушно наголошує С. Будник, у механізмі, наприклад, забезпечення безпеки дорожнього руху зумовлюється запобіжним характером таких заходів, відсутністю достатнього переліку необхідних правових засобів, яких постійно не вистачає у протидії дорожній аварійності, наявністю динамічних процесів, що відбуваються в економіці та соціальній сфері держави, банкрутством суб'єктів господарювання та частою зміною форм їх господарської діяльності, нестабільністю у сфері зайнятості, зростанням урбанізації та міграції населення, що не сприяє ліквідації таких соціальних явищ, як бідність і безробіття, жебрацтво та дитяча бездоглядність, і негативно впливає на зниження рівня злочинності та правопорушень, їх структуру, призводить до виникнення нових форм та способів протиправної діяльності на транспорті [10, с. 41].

Розуміння важливого значення профілактики правопорушень знаходить свій прояв і в законодавстві, насамперед адміністративно-деліктному. Так, частина 1 ст. 6 Кодексу України про адміністративні правопорушення прямо вказує: «Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, громадські організації, трудові колективи розробляють і здійснюють заходи, спрямовані на запобігання проступкам, виявлення й усунення причин та умов, які призводять до їх вчинення, на виховання громадян у дусі високої свідомості і дисципліни, суворого додержання законів України» [11].

Така діяльність, з огляду на масовість дорожніх деліктів, їх небезпечність та значну латентність, завдання непоправної шкоди державі та суспільству, має певну специфіку, яка полягає у тому, що профілактична діяльність забезпечує досягнення певних результатів у вигляді зміцнення правопорядку на дорогах; має за мету зниження інтенсивності неправомірної поведінки учасників дорожнього руху; здійснюється переважно на основі адміністративно-правових норм [12, с. 188].

Сутність безпосередньої профілактики адміністративних правопорушень на транспорті полягає в організації та здійсненні превентивної діяльності, скерованої конкретно (і безпосередньо) на виявлення і усунення їх причин та умов, встановлення категорії осіб (учасників руху транспорту), від яких можна очікувати вчинення деліктів на транспорті, і проведення з ними роботи для недопущення таких проступків.

Зважаючи на те, що рання профілактика адміністративних правопорушень – усунення, нейтралізація процесів детермінації, причинності правопорушень до породження ними негативних соціальних відхилень, які закономірно передують протиправній поведінці, і ця профілактика неможлива без широкого застосування в ній засобів, методів і прийомів виховного впливу, тому практично перетворюється в один із найголовніших напрямів профілактичної діяльності суб'єктів забезпечення транспортної безпеки країни.

Функціонування транспортної сфери, перш за все, вимагає належного адміністративно-правового регулювання її безпеки, що пояснюється:

по-перше, регулюванням більшості відносин, що виникають у транспортній сфері, саме нормами адміністративного права;

по-друге, необхідністю охорони таких відносин;

по-третє, потребою регулювання діяльності учасників руху транспорту, органів публічної влади та держави в транспортній сфері;

по-четверте, появою на ринку транспортних послуг великої кількості перевізників, які не забезпечують дотримання елементарних умов безпеки перевезень;

по-п'яте, необхідністю державного втручання в сферу надання транспортних послуг з метою забезпечення їх якості;

по-шосте, забезпеченням охорони навколишнього середовища від шкідливого

впливу транспортних засобів;

по-сьоме, застосуванням заходів адміністративного примусу, в тому числі, адміністративної відповідальності, до учасників руху транспорту, що порушує чинне законодавство.

Висновки. Отже, профілактику правопорушень на транспорті слід розглядати, по-перше, як важливий засіб соціального регулювання транспортних правовідносин; по-друге, як систему соціальних, економічних, ідеологічних, організаційно-правових та психолого-педагогічних заходів; по-третє, як поєднання різних рівнів профілактичної діяльності, здійснюваної загальними та спеціальними суб'єктами. Цілями попередження скоєння транспортних правопорушень є досягнення і підтримання тенденції зниження аварійності, позитивна зміна її характеру і структури.

Профілактика адміністративної деліктності на транспорті є цілісним комплексом заходів соціального, спеціального та індивідуального характеру, які здійснюються спеціально уповноваженими органами державної влади, місцевого самоврядування та інституціями громадянського суспільства з метою виявлення, нейтралізації та усунення причин і умов вчинення протиправних дій, запобігання і припинення адміністративних транспортних деліктів суб'єктами профілактики.

Таким чином, поєднання профілактики деліктності на транспорті на державному рівні і в конкретній попереджувальній діяльності є гарантією успіху державних органів у правоохоронній сфері. Профілактика фактично є системою правових та організаційних рішень на державному рівні щодо створення правової бази, формування системи державних органів і громадських організацій, наділених правом і володіючих реальною можливістю вирішувати завдання протидії відповідним порушенням. З урахуванням соціально-правової значущості підтримання транспортної безпеки в країні адміністративно-правова профілактика відповідних правопорушень є регульованою національним законодавством сукупність суб'єктів, напрямків, об'єктів, форм і заходів здійснення комплексної соціальної, правової та реінтеграційної профілактичної діяльності органів державної влади, місцевого самоврядування та окремих інституцій громадянського суспільства у сфері виявлення та усунення факторів, причин та умов, що детермінують транспортну аварійність через скоєння «транспортних» деліктів (негативна профілактика), а також створення соціальних умов і формування ціннісних орієнтацій на безпечну і правомірну поведінку учасників руху транспорту (позитивна профілактика).

Список використаних джерел

1. Соха С. І. Профілактика адміністративних правопорушень: поняття та зміст. *Митна справа*. 2014. № 2(2.1). С. 206–211.
2. Негодченко О. В. Державно-правове забезпечення профілактики злочинності. *Науковий вісник Дніпропетровського юридичного інституту МВС України*. 2001. № 1. С. 213–217.
3. Сафронов С. Профілактична діяльність слідчого органів внутрішніх справ України. *Право України*. 2002. № 2. С. 82–85.
4. Мельник М. І., Хавронюк М. І. Правоохоронні органи та правоохоронна діяльність: навч. посіб. Київ : Атіка, 2002. 576 с.
5. Клюев О. М. Сутність та загальна характеристика профілактичної діяльності на місцевому рівні. *Форум права*. 2006. №2. С. 76–79. URL: <http://www.nbu.gov.ua/ejournals/FP/2006-2/06komnmr.pdf>.
6. Комарницька І. І. Поняття та особливості профілактики адміністративних правопорушень у сфері власності. *Часопис Київського університету права*. 2014. №1. С. 145–147.
7. Макаренко О. М. Щодо з'ясування терміну «профілактика правопорушень» та суміжних з ним понять. *Право і безпека*. 2004. № 3'1. С. 118–120.
8. Словник української мови: у 11-ти т. (1970–1980) / ред. кол. І. К. Білодід та ін. Київ : Наук. думка. Том 3. 1972. 743 с.
9. Комарницька І. І. Система правового забезпечення профілактики адміністративних правопорушень у сфері власності. *Митна справа*. 2014. № 1. Ч. 2. Кн. 1. С. 225–229.
10. Будник С. І. Адміністративно-правове забезпечення протидії правопорушенням у сфері безпеки дорожнього руху : дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Міжрегіональна Академія управління персоналом. Київ, 2013. 225 с.
11. Кодекс України про адміністративні правопорушення. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1984. Додаток № 51. Ст. 1122.
12. Сопільник Л. І. Теорія та практика адміністративно-правового регулювання організації безпеки дорожнього руху в Україні : дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07 / Харківський національний університет внутрішніх справ. Харків, 2012. 427 с.

Надійшла до редакції 05.09.2023

References

1. Sokha, S. I. (2014) Profilaktyka administratyvnykh pravoporushen': ponyattya ta zmist [Prevention of administrative offenses: concepts and content]. *Mytna sprava*. № 2(2.1), pp. 206–211.
2. Nehodchenko, O. V. (2001) Derzhavno-pravove zabezpechennya profilaktyky zlochynnosti [State-legal provision of crime prevention]. *Naukovyy visnyk Dnipropetrovs'koho yurydychnoho instytutu MVS Ukrainy*. № 1, pp. 213–217.
3. Safronov, S. (2002) Profilaktychna diyal'nist' slidchoho orhaniv vnutrishnikh sprav Ukrainy [Preventive activity of investigative bodies of internal affairs of Ukraine]. *Pravo Ukrainy*. № 2, pp. 82–85.
4. Mel'nyk, M. I., Khavronyuk, M. I. (2002) Pravookhoronni orhany ta pravookhoronna diyal'nist' [Law enforcement agencies and law enforcement activities]: navch. posib. Kyiv : Atika, 576 p.
5. Klyuyev, O. M. Sutnist' ta zahal'na kharakterystyka profilaktychnoyi diyal'nosti na mistsevomu rivni [The essence and general characteristics of preventive activities at the local level]. *Forum prava*. 2006. №2, pp. 76–79. URL: <http://www.nbu.gov.ua/ejournals/FP/2006-2/06kommmr.pdf>.
6. Komarnyts'ka, I. I. (2014) Ponyattya ta osoblyvosti profilaktyky administratyvnykh pravoporushen' u sferi vlasnosti [Concepts and peculiarities of prevention of administrative offenses in the sphere of property]. *Chasopys Kyivskoho universytetu prava*. №1, pp. 145–147.
7. Makarenko, O. M. (2004) Shchodo z'yasuvannya terminu «profilaktyka pravoporushen'» ta sumizhnykh z nym ponyat' [Concerning clarification of the term "crime prevention" and concepts related to it]. *Pravo i bezpeka*. № 3*1, pp. 118–120.
8. Slovyk ukraïns'koyi movy [Dictionary of the Ukrainian language]: u 11-ty t. (1970-1980) / red. kol. I. K. Bilodid ta in. Kyiv : Nauk. dumka. Tom 3. 1972. 743 p.
9. Komarnyts'ka, I. I. (2014) Systema pravovoho zabezpechennya profilaktyky administratyvnykh pravoporushen' u sferi vlasnosti [The system of legal support for the prevention of administrative offenses in the sphere of property]. *Mytna sprava*. № 1, part 2, book 1, pp. 225–229.
10. Budnyk, S. I. (2013) Administratyvno-pravove zabezpechennya protydyi pravoporushennyam u sferi bezpeky dorozhn'oho rukhu [Administrative and legal support for combating offenses in the field of road traffic safety] : dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.07 / Mizhrehional'na Akademiya upravlinnya personalom. Kyiv, 225 p.
11. Kodeks Ukrainy pro administratyvni pravoporushennya [Code of Ukraine on administrative offenses]. *Vidomosti Verkhovnoyi Rady URSR*. 1984. Dodatok № 51, art. 1122.
12. Sopil'nyk, L. I. (2012) Teoriya ta praktyka administratyvno-pravovoho rehulyuvannya orhanizatsiyi bezpeky dorozhn'oho rukhu v Ukraini [Theory and practice of administrative and legal regulation of road traffic safety organization in Ukraine] : dys. ... d-ra yuryd. nauk: 12.00.07 / Kharkivs'kyy natsional'nyy universytet vnutrishnikh sprav. Kharkiv, 427 p.

ABSTRACT

Andriy Sobakar', Tetyana Dzhenchako. Administrative and legal regulation of prevention of transport offenses. The article, based on the analysis of current legislation, available scientific, journalistic and methodological sources, including foreign experience, clarifies the essence and significance of administrative and legal prevention of traffic offenses.

It is emphasized the need to recognize traffic injuries as a priority object of administrative and legal prevention, which is a set of measures of a social, legal, organizational, informational and other nature, aimed at identifying and eliminating the causes and conditions that contribute to traffic accidents, as well as providing educational influence on traffic participants in order to prevent them from committing illegal acts while traveling by various types of transport.

The need to recognize traffic offenses as a priority object of administrative and legal prevention is also due to the preventive nature of preventive measures, which in the early stages make it impossible to commit traffic accidents, contribute to increasing the legal awareness of participants in transport legal relations, the formation of safe behavior skills in them, the identification of potentially dangerous situations objects of transport infrastructure, places of concentration of traffic accidents and accident sites, search for ways of effective influence on potential factors that determine transport accidents.

It has been established that such elements are inherent in the administrative and legal regulation of the prevention of transport accidents as: the goals and objectives of activities to prevent the commission of offenses by participants in transport legal relations; subjects and objects of prevention; relationship between system elements; forms and methods used by subjects in the indicated direction of prevention.

The essence of the administrative and legal prevention of traffic offenses is revealed through its performance of a certain set of functions and implementation, based on this, of the corresponding tasks. The functions of this type of prevention include preventive-regulatory, protective, educational, ideological and prognostic functions.

Keywords: administrative-legal prevention, administrative-legal regulation, transport, transport accident rate, transport accident, violation of shipping safety rules, violation of road traffic rules, violation of railway transportation rules, violation of sea transportation rules, violation of flight safety rules.